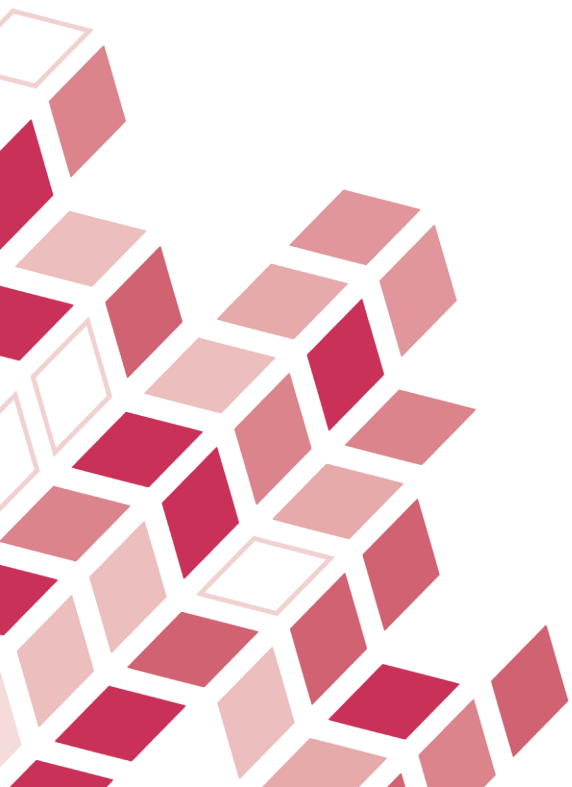

NOKUTS tilsynsrapporter

Bibliotek- og informasjonsvitenskap

Ph.d.-studium ved Høgskolen i Oslo og Akershus

September 2012

Institusjon:	Høgskolen i Oslo og Akershus
Studietilbud:	Bibliotek- og informasjonsvitenskap
Grad/Studiepoeng:	Ph.d-studium, 180 studiepoeng
Dato for vedtak:	13.09.2012
Sakkyndige:	Professor Niels W. Lund (leder), Universitetet i Tromsø Professor Gunilla Widèn, Åbo Akademi, Finland Professor Beth Junker, Det informationsvitenskapelige Akademi (IVA), Danmark Stipendiat Ane Landøy, Det informationsvidenskabelige Akademi (IVA), Danmark
Saksbehandler:	Seniorrådgiver Gerhard Yngve Amundsen
Saksnummer:	11/377

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport vedrørende søknad om akkreditering av ph.d-studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Høgskolen i Oslo og Akershus. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

NOKUTs konklusjon er at det omsøkte ph.d.-studiet i bibliotek- og informasjonsvitenskap ved Høgskolen i Oslo og Akershus tilfredsstillende kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Studiet blir dermed akkreditert.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 13.09.2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	4
3	Innledende vurdering	5
4	Faglig vurdering.....	5
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	6
4.2	Plan for studiet.....	11
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	19
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur.....	24
5	Institusjonens kommentar.....	25
6	Sakkyndig tilleggsvurdering	29
7	Vedtak	32
8	Dokumentasjon	32

1 Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ble etablert 1. august 2011, da Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus ble fusjonert. HiOA er landets største statlige høgskole med om lag 16000 studenter og 1600 tilsatte. Høgskolen har fire fakulteter fordelt på to studiesteder (Pilestredet og Kjeller).

HiOA har delt den faglige virksomheten på fire fakulteter, Fakultet for helsefag, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, Fakultet for samfunnsfag og Fakultet for teknologi, kunst og design. I tillegg har Høgskolen Senter for profesjonsstudier (SPS), Pedagogisk utviklingssenter (PUS) og er vertsinstitusjon for Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO).

Siden opprettelsen av NOKUT har høyskolen fått følgende studier akkreditert (*i kronologisk rekkefølge etter årstall*):

- Ph.d.-studium i utdanningsvitenskap for lærerutdanning, 180 studiepoeng, 2012
- Masterstudium i universell utforming av IKT, 120 studiepoeng, 2012
- Masterstudium i bibliotek, styring og ledelse, 120 studiepoeng, 2012
- Masterstudium i økonomi og administrasjon, 120 studiepoeng, 2012
- Ph.d.-studium i sosialt arbeid og sosialpolitikk, 180 studiepoeng, 2010
- Ph.d.-studium i atferdsanalyse, 180 studiepoeng, 2010
- Masterstudium i sosialt arbeid, 120 studiepoeng, 2010
- Masterstudium i energi og miljø i bygg, 120 studiepoeng, 2010
- Masterstudium i helse og empowerment, 120 studiepoeng, 2009
- Masterstudium i samfunnsnærings, 120 studiepoeng, 2009
- Masterstudium i psykisk helsearbeid (erfaringsbasert), 120 studiepoeng, 2008
- Masterstudium i IKT-støttet læring, 120 studiepoeng, 2008
- Masterstudium i styring og ledelse, 90 studiepoeng, 2007
- Masterstudium i rehabilitering og habilitering, 120 studiepoeng, 2007
- Masterstudium i familiebehandling, 120 studiepoeng, 2007
- Masterstudium i biomedisin, 120 studiepoeng, 2006
- Masterstudium i produktdesign, 120 studiepoeng, 2006
- Masterstudium i internasjonal sosial- og helsepolitikk, 90 studiepoeng, 2005
- Masterstudium i klinisk sykepleievitenskap, 120 studiepoeng, 2005
- Masterstudium skolerettet utdanningsvitenskap, 120 studiepoeng, 2005
- Ph.d.-studium i profesjonsstudier, 180 studiepoeng, 2004

- Masterstudium i læring i komplekse systemer, 120 studiepoeng, 2004

Som akkreditert høgskole, har ikke Høgskolen i Oslo og Akershus selvakkrediteringsfullmakt for studier i andre og tredje syklus. HiOA har akkrediteringsfullmakt for studier i andre syklus for området hvor Høgskolen har akkreditert ph.d. studium. Høgskolen i Oslos interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2006, og Høgskolen i Akershus' interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2005. Systemet for den fusjonerte høyskolen vil evalueres på et senere tidspunkt.

Høgskolens omtale av studiet og begrunnelse for søknaden

Samfunnsmessige og teknologiske endringer skaper helt nye rammebetingelser for bibliotekenes virksomhet. Den nasjonale kultur-, kunnskaps- og forskningspolitikken gir nye utfordringer, ikke bare for digitalisert kunnskapsformidling, men også for bibliotekene som læringsarenaer og kulturelle møtesteder. Et doktorgradsprogram i bibliotek- og informasjonsvitenskap har som hovedmål å utvikle ny kunnskap i forhold til praksisfeltet.

Det bibliotek- og informasjonsfaglige praksisfeltet kan defineres som et felt som med utgangspunkt i organiserte samlinger av dokumenter -digitale og fysiske -initierer sosiale prosesser knyttet til læring, kunnskapsdeling og kulturformidling. Praksisfeltet blir dermed en helhet der kunnskapsorganisasjon, formidling og initiering av de sosiale prosessene inngår som nødvendige deler av den profesjonelle praksisen. I noen deler av praksisfeltet vil hovedvekten ligge på det kunnskapsorganisasjonelle, i andre deler på formidlingen og de sosiale prosessene.

Det er derfor viktig å ha en forskerutdanning som har en helhetlig orientering mot praksisfeltet. Den bør utdanne forskere som, selv om de fordyper seg i enten kunnskapsorganisasjon, formidling eller biblioteket som samfunnsinstitusjon, har et praksisnært perspektiv og som gjennom forskerutdanningen og det forskermiljøet de inngår i, settes i stand til å kommunisere og samarbeide med forskere på andre områder innen faget.

Høgskolen i Oslo og Akershus har et slikt perspektiv i bachelorutdanningen og i masterutdanningen. Den altoverveiende delen av praksisutøverne på feltet i Norge utdannes ved institusjonen. Ved høyskolen finnes forskergrupper innen kunnskapsorganisasjon og gjenfinning, formidling og bibliotek og samfunn. Denne helhetlige orienteringen der studiet av kunnskapsorganisasjon og gjenfinning gjennom alle sykluser i utdanningsløpet og i forskningsvirksomheten kombineres med formidlingsstudier og med studier av bibliotek- og informasjonsfeltets samfunnsmessige rolle, særmerker virksomheten i faget ved Høgskolen i Oslo og Akershus, også sammenlignet med andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i Norge som er aktive på feltet.

Internasjonalt er bibliotek- og informasjonsvitenskap veletablert som forskningsfelt der det produseres kunnskap som er viktig for det digitale og flerkulturelle informasjonssamfunnet. Kunnskapspolitisk er det viktig å knytte Norge til dette feltet. Siden bibliotek- og informasjonsfaglig utdanning i Norge gjennom mesteparten av de 70-årene en har hatt slik utdanning, har vært knyttet til en yrkesrettet institusjon utenfor det akademiske gradssystemet, har denne tilknytningen historisk sett vært relativt svak. Et doktorgradsprogram vil være et bidrag til å knytte Norge til den kunnskapsutviklingen som skjer på fagfeltet.

Ph.d.-studiet er planlagt forankret ved Fakultet for samfunnsfag. Søknaden om akkreditering er utarbeidet av HiO, og studiet er utviklet av en arbeidsgruppe ved Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag (JBI) ved tidligere HiO.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift [1], samt de formelle kravene til søknaden slik dette fremkommer i våre søkerhåndbøker. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT en sakkyndig komite til å foreta faglig vurdering av søknaden.

Komiteemedlemmene må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og opp imot krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Den sakkyndige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, mastergradsstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under intervjuene, skal de sakkyndige utforme sin skriftlige sakkyndige vurdering der de konkluderer med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. Den sakkyndige vurderingen utgjør kapittel 4 i NOKUTs tilsynsrapport. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får da to uker på å avgi tilleggsvurdering. Tilleggsvurderingen kan endre den opprinnelige konklusjonen, og dermed grunnlaget for vedtak. NOKUTs styre fatter vedtak i saken og tilsynsrapporten offentliggjøres.

NOKUTs akkrediteringsprosesser dokumenteres i en tilsynsrapport utarbeidet for hver enkelt søknad. Denne tilsynsrapporten inneholder hele akkrediteringsprosessen, - det vil si både NOKUTs innledende vurdering av søknaden, de sakkyndiges vurdering av studietilbudet, søkerinstitusjonens kommentar til sakkyndig vurdering, eventuell sakkyndig tilleggsvurdering og NOKUTs vedtak. På denne måten er hele prosessen tilgjengelig i ett og samme dokument, noe som tydeliggjør at en vurderingsprosess er ferdigstilt.

Alle tilsynsrapporter legges ut på vår hjemmeside www.nokut.no

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:
 - a. Reglement og styringsordning
 - b. Klagenemnd
 - c. Læringsmiljøutvalg
 - d. Utdanningsplan
 - e. Vitnemål og Diploma Supplement
 - f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering :

Høgskolen i Oslo og Akershus tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav om lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. NOKUT har vurdert at søknaden er fremstilt slik at den er tilfredsstillende for sakkyndig vurdering. Det omsøkte studiets ph.d.-forskrift samt regelverk og avtaler vurderes av de sakkyndige. Det gjelder også punktet om Diploma Supplement.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer "Vi", er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Komiteens oppsummering

Den sakkyndige komité har vurdert søknaden fra Høgskolen i Oslo og Akershus om akkreditering av ph.d.-studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Det foreslåtte studiet har til formål dels å utbygge studietilbudet ved Institutt for Arkiv, biblioteks- og informasjonsvitenskap til høyeste nivå, ph.d.-graden, i forlengelse av bachelor- og masterprogrammer, dels å utvikle ny kunnskap i forhold til praksis-feltet: som et felt som "med utgangspunkt i organiserte samlinger av dokumenter - digitale og fysiske - initierer sosiale prosesser knyttet til læring, kunnskapsdeling og kulturformidling.».

Komiteén ser det overordnet som velbegrunnet, at HiOA ønsker å etablere et slikt ph.d.-studium, ikke minst fordi det nasjonalt er det største fagmiljø for utdanning og forskning innenfor dette fagfelt, dels fordi det i både nordisk og internasjonal sammenheng for øvrig spiller en svært aktiv rolle innenfor fagfeltet.

ABI (Institutt for Arkiv, biblioteks- og informasjonsvitenskap) ved HiOA har et faglig aktivt studiemiljø for både egne master-studenter og nåværende ph.d.-studenter innskrevet ved andre

utdanningsinstitusjoner, som et godt grunnlag for en integrert forskerutdanning. I tillegg har HiOA generelt en lang rekke tekniske fasiliteter, støtteordninger og servicesystem til disposisjon for eksisterende og kommende ph.d.-studier. Imidlertid har fagmiljøet et stykke å gå i forhold til kravet om at være et forskningsmiljø på høyt internasjonalt nivå.

Derfor ser komitéen seg nødt til ikke å anbefale at man i denne omgang akkrediterer studiet av følgende hovedgrunner:

- komitéen finner det ikke sannsynliggjort at man kan etablere og opprettholde et stabilt ph.d.-studium med minst 15 og opp til 20 ph.d.- studenter
- komitéen vurderer at de foreliggende studieplaner for opplæringsdel m.h.t. læringsutbytte og pensum, ikke i overbevisende grad belyser den overordnede sammenheng i studiet og sammenhengen mellom de tre hoveddelene av programmet
- komitéen finner ikke at det blant kjernepersonalet er en tilfredsstillende grad av publisert forskning på høyt internasjonalt nivå

I forbindelse med en evt. ny søknad anbefaler komitéen at HIOA overveier følgende:

- utarbeide en faglig prioritert utlysnings- og rekrutteringsstrategi for de første 3-5 år under hensyn til en stabil balanse mellom de tre hoveddelene av studiet
- gjennomgå eksisterende studieplaner for opplæringsdel og revidere/omskrive planene slik at de i høyere grad passer/er samstemt i forhold til hverandre
- utarbeide og igangsette en strategisk plan for alle medlemmer av de tre forskergrupper med hensyn til forskningsaktivitet med tilhørende publisering på nivå 2. Høyskolen må kunne dokumentere en vesentlig høyere grad av publisering på nivå 2 blant kjernepersonalet med ansvar for ph.d.-studiet innen man søker på nytt.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler.

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

1. Krav i lov om universiteter og høyskoler.
 - a. Ph.d.-forskrift, reglement og avtaleverk
 - b. Diploma Supplement

2. Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt
3. Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.
4. Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

a) Ph.d.-forskrift, reglement og avtaler

Høgskolestyret ved den tidligere Høgskolen i Oslo har fastsatt en forskrift for graden ph.d. (2005, sist oppdatert desember 2010). Det er opprettet et doktorgradsutvalg som på visse områder har delegert myndighet til å fatte beslutninger og har en rådgivende rolle ovenfor høgskolens ledelse. Det foreligger også fastsatte retningslinjer for behandling av søknader om opptak (2005, sist oppdatert 2008) og retningslinjer for bruk av tid på ph.d.-studiene (2011, sist oppdater februar 2011). Det foreligger ikke godkjente forskrifter og retningslinjer for den nye institusjonen HiOA. I søknaden om akkreditering heter det at « HiOs reglement og retningslinjer er gjeldende inntil styret for HiOA fatter vedtak for den nye høgskolen». Det foreligger videre en Forskrift om overgangsregler for Høgskolen i Oslo og Akershus. Der slås det fast at gjeldende regelverk for HiO og HIAK videreføres så langt det passer, og inntil nytt felles regelverk trer i kraft.

Komiteen mener det må foreligge ett felles regelverk for nye studier før de settes i gang, og påpeker at dette reglementet og avtaleverket da må være tilpasset den nye situasjonen på HiOA.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet

- Høgskolens avtaleverk må være tilpasset den nye situasjonen med den sammenslåtte institusjonen HiOA

b) Diploma Supplement

vurdering:

Høgskolens forslag til diplomas supplement er en redegjørelse for å sikre ph.d.- kandidaters muligheter for å utnytte deres grad i internasjonal sammenheng. Komitéen vurderer forslaget som velegnet for å vise utenlandske institusjoner at det først og fremst er tale om et selvstendig

forskningsarbeid innenfor Library and Information Science og ikke alene et spørsmål om å ha gjennomført noen kurs.

Konklusjon

Ja, høgskolens mal for diploma supplement oppfyller kravene til Diploma Supplement.

4.1.2 Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt

Aktuelle forskrifter:

- *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (3.syklus)*

Aktuelle rammeplaner: -(ikke aktuelt)

Aktuelle EU-direktiver: -(ikke aktuelt)

Vurdering

I Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 heter det: ”Ved akkreditering av et nytt doktorgradsstudium skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst 8 årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst 4 har professorkompetanse. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter.”

I søknaden er det beskrevet at fagmiljøet knyttet til det omsøkte studiet vil utgjøre 8,25 årsverk med førstestillingskompetanse. Av disse årsverkene vil 54 % være utført av professorer. Kravet om at minst 6 årsverk er utført av personer i heltids kombinerte forsknings og undervisningsstillinger er oppfylt, da kun 0,6 årsverk av det planlagte studiet skal utføres av ansatte som ikke er i slike stillinger. Med den fagkompetansen som utdanningen har i dag, vil programmet ha kapasitet til å veilede 15. ph.d.-studenter. I følge høgskolen selv, har Institutt for arkiv, bibliotek- og informasjonsfag allerede i dag i samarbeid med Det Informasjonsvitenskapelige Akademi (IVA) og Nordic Research School in Library and Information Science (NORSLIS), og dermed kapasitet/ressurser til å veilede 20 ph.d.-studenter.

Med planlagt kompetanseutvikling og plan for nyrekruttering, mener HiOA at det er realistisk at utdanningen selv kan veilede ca. 20 ph.d.-studenter innen en treårsperiode.

Konklusjon

Ja, kravet om at fagmiljøet består av minst åtte årsverk, hvorav minst seks i heltidsstillinger og med fire årsverk utført av professorer er oppfylt. Kravet om å dokumentere rekrutteringspotensiale og sannsynliggjøre et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter over tid er behandlet i pkt 4.1.3.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

I Kunnskapsdepartementets forskrift § 3-1 heter det:

«Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter».

Hovedmålet for doktorgradsprogrammet er å utvikle ny kunnskap i forhold til praksisfeltet. Praksisfeltet defineres i søknaden «som et felt som med utgangspunkt i organiserte samlinger av dokumenter - digitale og fysiske - initierer sosiale prosesser knyttet til læring, kunnskapsdeling og kulturformidling.» .

Samtidig understrekes det at "programmet er et integrert studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Derfor må alle gjennomgå et felles emne i bibliotek- og informasjonsvitenskapelig teori slik at det etableres en felles og sammenbindende plattform på tvers av fordypningsretning og på tvers av fagbakgrunn fra master-studiet. Målet er å etablere et integrert studiemiljø der studentene kan stimulere hverandre på tvers av fordypningsområder."

Målgruppen for ph.d.-programmet er personer med masterutdanning eller tilsvarende som ønsker å kvalifisere seg til forskning innen feltet bibliotek- og informasjonsvitenskap, undervisningsstillinger ved universiteter og høyskoler og andre typer stillinger som stiller høye krav til vitenskapelig kompetanse.

Høgskolen peker først og fremst på rekruttering fra sitt eget mastergradsprogram og Erasmus Mundus programmet de deltar i samt til rekruttering av stipendiater blant egne tilsatte.

I tillegg nevner man muligheter for rekruttering fra:

- øvrige masterutdanninger ved HIOA, dokumentasjonsvitenskap ved UIT og NTNU
- litteraturvitere med interesse for litteratursosiologi
- kandidater med master fra ingeniør-studier innen data-mining, informatikk m.m.
- kulturstudier og andre fag hvor master-studenter har studert bibliotek

Høgskolen har redegjort spesielt for finansiering av stipendiatstillinger i notat datert 16.03.2012¹. Per i dag er det registrert 6 stipendiater som formelt er knyttet til IVA som gradsgivende institusjon, men som er en del av HiOAs institutt.

I forhold til finansiering redegjøres det for at Høgskolen sentralt har 45 ph.d.-stipendiatstillings-hjemler (fra KD) hvor høgskolens egne ph.d.-programmer vil bli prioritert. Dessuten forventer man å kunne få stipend-midler fra NFR og andre eksterne partnere, bl.a. Norsk arkivråd.

Komiteen finner det sannsynliggjort at en del av instituttets egne master-studenter sammen med egne tilsatte vil utgjøre et relativt stabilt rekrutteringsgrunnlag for en del av minstekravet til 15 kandidater, i et omfang av 5-10 kandidater. I forhold til å komme opp på et stabilt kandidat-tall på minst 15 og om mulig 20 kandidater, vurderer komiteen det derimot ikke som sannsynliggjort at man vil ha et stabilt nivå med minst 15 kandidater, om mulig 20. I søknaden understrekes det at programmet er et integrert studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap og sier dermed indirekte at studentene skal ha en viss interesse for alle tre fagretninger i dette fagfelt og denne disiplinen, uansett hvilken bakgrunn man har. Man kan forvente at de fleste master-kandidater fra andre studier vil velge eget doktorgradsprogram innen for egen disiplin. Samtidig finnes det ikke noen redegjørelse for hvorledes man til stadighet vil sikre en bred rekruttering slik at alle tre fag-retninger blir tilgodesett og ved det unngår at programmet f.eks. vil bli dominert av kandidater fra ingeniør-studier og i mindre grad av samfunnsvitere og kulturvitere. Dette gjelder også for rekruttering blant egne mastergradsstudenter og tilsatte.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende

- Høgskolen må redegjøre for en aktiv faglig begrunnet utlysnings- og rekrutteringsstrategi, spesielt i forhold til ekstern rekruttering i relasjon til studiets hovedmål og ivaretagelsen av hensyn til

¹ Notat sendt til NOKUT som utfyllende informasjon til søknaden

alle tre hovedfagområder og sikring av en stabil faglig bredde. Dette vil sannsynliggjøre at en kan opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø over tid.

4.1.4 Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene

(Ikke aktuelt for 3. syklus)

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

Dette ph.d.- studiet er ikke et felles doktorgradsstudium med andre institusjoner.²

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende

4.1.6 Samlet konklusjon for § 4-1, 2-5, Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Kvaliteten er ikke i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav som gitt i tilsynsforskriften.

Høgskolen må:

- Høgskolens avtaleverk må være tilpasset den nye situasjonen med den sammenslåtte institusjonen HiOA
- Høgskolen må redegjøre for en aktiv faglig begrunnet utlysnings- og rekrutteringsstrategi, spesielt i forhold til ekstern rekruttering i relasjon til studiets hovedmål og ivaretagelsen av hensyn til alle tre hovedfagområder og sikring av en stabil faglig bredde. Dette vil sannsynliggjøre at en kan opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø over tid.

4.2 Plan for studiet

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

§ 4-2 Plan for studiet

² HiOAs nye phd-forskrift som trer i kraft 1. september 2012 har i §2-6 og §2-7 regulert vesentlige forhold av betydning for studentene, der deler av studiet foregår utenfor institusjonen.

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelse:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Vurdering

Navnet skal være phd i bibliotek- og informasjonsvitenskap (på engelsk PhD Programme in Library and Information Science). Navnet kan gjenkjennes i Norden og Baltikum. Studiet er bygget opp av tre hovedelementer: *kunnskapsorganisasjon og gjenfinning, litteratursosiologi og bibliotek og samfunn*. Dette svarer til hovedelementer i flere tilsvarende programmer ved institusjoner både i Norden og forøvrig internasjonalt, som betegnelse for den vitenskapelige disiplin som omfatter både bibliotekspraksis som et mere generelt felt vedrørende organisering, lagring og gjenfinning av informasjon.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

- Høgskolen bør overveie å synliggjøre de forskjellige hovedelementene i navnet på programmet i forhold til en bred rekruttering blant potensielle kandidater utenfor det biblioteks- og informasjonsvitenskapelige fagfelt.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen:

- a. **Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Kandidatene skal, slik det er formulert i studieplanen, etter gjennomført program ha følgende totale

læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse³:

Kunnskap

Kandidaten

- behersker kunnskapsfronten innen den delen av bibliotek- og informasjonsvitenskap han/hun har valgt å spesialisere seg i
- har omfattende og dype kunnskaper om teorier og tilnærminger innen bibliotek- og informasjonsvitenskap generelt
- kan bidra med utvikling av ny kunnskap og teori-og metodeutvikling innen faget

Ferdigheter

Kandidaten

- kan formulere problemstilling for et bibliotek- og informasjonsvitenskapelig forskningsprosjekt
- kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike teorier og metoder på et bibliotek- og informasjonsvitenskapelig forskningsprosjekt
- kan drive forskning på høyt internasjonalt nivå kan håndtere komplekse faglige spørsmål og utfordre etablert kunnskap på fagområdet

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan identifisere viktige forskningsetiske problemstillinger
- kan delta i og kan styre tverrfaglige prosjekter
- kan formidle forskning gjennom anerkjente faglige publikasjonskanaler, og kan formidle til praksisfelt og allmennhet

Vurdering

Komitéen finner generelt de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene tilfredsstillende. Man finner samtidig at i forhold til det formulerte læringsutbytte, fremstår det foreslåtte ph.d. -programmet som et

³ Beskrivelse fra HiOas søknad

klassisk disiplinært program. På denne måten kan det muligvis fremstå som mindre åpent i forhold til kandidater som kommer fra andre fag enn biblioteks- og informasjonsvitenskap.

Det samfunnsoppdrag som programmet har som hovedmål: løse utfordringer i praksisfeltet, er ikke så synlig i læringsutbyttebeskrivelsene. Det bemerkes således at ferdigheter og kompetanse i forhold til innovasjon, f.eks. nye løsninger for bibliotek, er fraværende selv om det er mulig å sette opp det som læringsutbytte i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Konklusjon

Ja, de overordnede læringsutbyttebeskrivelser er tilfredsstillende beskrevet og i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NQR).

- Høgskolen bør presisere læringsutbyttet i forhold til programmets eksplisitte samfunnsoppdrag i forhold til praksisfeltet.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Høgskolen skriver i søknaden at det er behov for kompetansen studiet vil gi, både innenfor utdanning og forskning og i selve praksisfeltet. Det er samfunnsmessige utviklingstrekk knyttet til digitalisering, fremveksten av et informasjons- og kunnskapssamfunn og det flerkulturelle samfunn, som vil ha nytte av problemstillinger som reises av kunnskapen som programmet vil generere. Høgskolen skriver at disse utviklingstrekkene vil lede til et omfattende utviklingsarbeid på fagets praksisfelt. Praksisfeltets behov er understreket i utredningen utført av ABM-utvikling *Bibliotekreform 2014* hvor det fremkommer at bibliotekfeltet «har behov for oppdatert forskning om institusjonene, deres virksomhet, egenart, roller og funksjoner.». Bibliotekmeldingen som Kulturdepartementet la frem i 2009 peker også allment på behovet for kunnskapsutvikling på feltet.

Komiteén finner at studiets relevans er tydelig for arbeidsliv og videre studier innenfor biblioteks- og informasjonsvitenskap og innenfor det umiddelbare praksisfelt innenfor bibliotek. Samtidig savner man en tydeliggjøring av at praksis-feltet omfatter mere enn biblioteker som f.eks. informasjonsbehandling innenfor næringsliv og kulturformidling m.m. så vel som videre studier/forskning innenfor andre disipliner enn biblioteks- og informasjonsvitenskap.

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er tydelig.

- Høgskolen bør tydeliggjøre bredden av det potensielle arbeidsmarked

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Bibliotek- og informasjonsvitenskap beskrives i søknaden som et tverrvitenskapelig fag «der studier av informasjonssystemer, kunnskapsorganisasjon og gjenfinning kombineres med studier av menneskers informasjonssøkeadferd og informasjonsbehov og med studier som fokuserer på formidling av dokumentene i systemet til brukerne.» I beskrivelsen av studiets oppbygging understrekes både sammenheng i bibliotek- og informasjonsvitenskap og de tre forskjellige emner som man kan fordype seg i:

- kunnskapsorganisering og gjenfinning: webindeksering og informasjonssøking
- litteratursosiologi
- bibliotek og samfunn: mellom forandring og forankring - institusjonalisering og re-institusjonalisering av et profesjonelt felt

Studiet består av en avhandlingsdel på 145 studiepoeng og en opplæringsdel på 35 studiepoeng, hvorav 25 studiepoeng dekker obligatoriske kurser i fellesdel, vitenskapsteori og metode.

Med hensyn til den overordnede sammenheng og sikring av integrasjon mellom studieprogrammets enkelte emner, henvises det til den obligatoriske fellesdel med et kurs i biblioteks- og informasjonsvitenskapelig teori. I forhold til læringsutbytte og pensum fremstår emnet imidlertid som et emne som har en overvekt til et av de tre hovedområder: *kunnskapsorganisering og gjenfinning*, i forhold til de to andre emnene/områdene.

Dernest har man beskrivelser av de tre fordypningsemner innenfor de tre hovedområder. Hvert enkelt av disse fordypningsemner forholder seg i varierende grad til den indre sammenheng i studieprogrammet som helhet og til programmets hovedmålsetning. Således er der både i tittel, læringsmål og pensum for kursene i "kunnskapsorganisering" og i "bibliotek og samfunn" en nærmere forbindelse til den overordnede sammenheng og det formulerte samfunnsoppdrag med hensyn til de utfordringer som det digitale samfunn stiller for bibliotekfeltet. Derimot fremstår emnebeskrivelsen i litteratursosiologi i forhold til så vel tittel, læringsutbytte og pensum, som et spesialemne uten nærmere relasjon til områder utenfor litteraturfeltet og uten relasjon til nyere medieutvikling og digitale former for litteratur.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen må sørge for at det generelle kurs i bibliotek- og informasjonsvitenskapelig teori i forhold til både læringsutbytte og pensum omfatter og tydeliggjør forbindelse mellom de tre hovedområder. Videre må alle tre fordypningsemner, spesielt emnet i litteratursosiologi, i forhold til både tittel, læringsutbytte og pensum, fremstå som sammenhengende i forhold til de andre emner og i forhold til den overordnede målsetning om relevans for det aktuelle praksisfelt.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Arbeidsformen i opplæringsdelen veksler mellom forelesninger og presentasjoner forberedt av studenter. I tilknytning til emnene skal studenten skrive et essay/paper av forskningsmessig karakter. Studentene oppfordres til å ta kurser ved utenlandske læresteder, for å få internasjonale innspill om fagets kunnskapsfront.

Arbeidet med avhandlingsdelen vil utgjøre hoveddelen, og veiledningsarbeidet er nøkkelen til å sikre kvaliteten. Høgskolen oppgir i søknaden at omfanget av veiledningstilbudet vil være i gjennomsnitt 210 timer. Det legges opp til kollektive veiledningsseminarer der både veileder og ph.d.-studenten må delta.

De beskrevne arbeids- og undervisningsformer finner komitéen egnet til at å oppnå det ønskede læringsutbytte. Komitéen finner det særlig positivt med regelmessige kollektive veiledningsseminar. Samtidig finner komiteen det uklart hvorledes de enkelte ph.d.-studenter vil inngå aktivt i de forskjellige forskningsgruppers arbeid spesielt med hensyn til prosjektutvikling, deltagelse på konferanser, sampublisering m.m.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

- Høgskolen bør styrke og utbygge muligheter for ph.d.-studenter til å delta på konferanser, inngå i sampublisering og bygge nettverk med andre forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Man bør generelt styrke strategisk tenkning innenfor de enkelte forskningsgrupper.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Vurdering

Vurderingsformen i alle kurs i opplæringsdelen er et selvstendig faglig essay som skal være av forskningsmessig karakter. Avhandlingsarbeidet bedømmes i samsvar med vanlige standarder for vurdering av doktorgradsavhandlinger (bl.a kommisjon bestående av tre medlemmer). En gang per semester skal det arrangeres forskningsseminar hvor studentene legger frem det pågående arbeidet.

Komiteen kan godkjenne at man anvender skriftlig essay som vurderingsform, samtidig undrer komiteen seg over at man ikke i flere av emnene i opplæringsdelen benytter seg av andre fremstillingsformer spesielt i forbindelse med kunnskapsorganisering og gjenfinning. Det gjelder ikke minst forskjellige multimediale former, blogs, database-prototyper, wikis etc. Samtidig ser man det positivt at man organiserer flere regelmessige forskningsseminarer og midtveisevaluering som kan bidra konstruktivt til gjennomføringen av avhandlingsarbeidet.

Konklusjon

Ja, eksamensordninger og andre vurderingsformer er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

- Høgskolen bør vurdere å utvide mulighetene for å benytte flere forskjellige medier i forbindelse med vurderingsformer.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Ph.d.-studentene skal kobles til en av de tre forskergruppene i studiet. Personalet er organisert i tre forskergrupper: Kunnskapsorganisering og gjenfinning, inkludert informasjonssøkeradferd (Kog), Bibliotek og samfunn (BoS) og Litteratursosiologi og formidling (Lob). Alle ph.d.-prosjekter skal integreres i forskningsvirksomheten ved disse tre gruppene.

Ut fra det foreliggende skriftlige materiale supplert med erfaringer fra intervju ved institusjonsbesøket, finner komiteén en tilfredsstillende kopling til forskning og faglig utviklingsarbeid tilpasset studiets nivå, omfang og egenart. Samtidig med at hovedparten av forskningen er relativ spesialisert innenfor et av de tre hovedområder i tilknytning til de enkelte ansattes egen forskning, så finnes det prosjekter

som f.eks. PLACE⁴, som går på tvers av de tre områdene i studiet og som viser hvorledes man kan integrere forskningen innenfor de forskjellige områder i praksis.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Høgskolen bør vurdere om de tre forskningsgrupper skal ha en tydeligere kollektiv profil som kan gå utover de enkelte forskeres prosjekter og vise dels hvorledes de tre grupper hver for seg kan markere seg som aktive forskningsmiljøer, dels hvorledes de kan gå på tvers av gruppene og etablere felles prosjekter.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Ut fra det skriftlige materiale og intervju finner komitéen at der finnes mange forskjellige muligheter for studentutveksling og deltagelse i internasjonale aktiviteter, spesielt den Nordiske forskerskole innenfor fagområdet, NORSLIS. Dessuten fremgikk det av intervju med fakultetsledelsen at det finnes strategiske midler for å støtte internasjonalisering.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Høgskolen bør sørge for at man gjør både lærere og studenter oppmerksomme på de muligheter som finnes av støtte til studentutveksling og internasjonalisering både internt og eksternt.

4.2.5 Samlet konklusjon for § 4-2, Plan for studiet

Kvaliteten er ikke i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav som gitt i tilsynsforskriften.

- Høgskolen må sørge for at det generelle kurs i bibliotek- og informasjonsvitenskapelig teori i forhold til både læringsutbytte og pensum omfatter og tydeliggjør forbindelse mellom de 3 hovedområder. Videre må alle de tre fordypningsemner, spesielt emnet i litteratursosiologi, i

⁴PLACE (Public libraries – Arenas for Citizenship) er et forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd for perioden 2007-2011, og inkluderer HiOA, Universitetet i Tromsø og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

forhold til både tittel, læringsutbytte og pensum, fremstå som sammenhengende i forhold til de andre emner og i forhold til den overordnede målsetning om relevans for det aktuelle praksisfelt.

Råd for utvikling

- Høgskolen bør overveie å synliggjøre de forskjellige hovedelementene i navnet på programmet i forhold til en bred rekruttering blant potensielle kandidater utenfor det biblioteks- og informasjonsvitenskapelige fagfelt.
- Høgskolen bør presisere læringsutbyttet i forhold til programmets eksplisitte samfunnsoppdrag i forhold til praksisfeltet.
- Høgskolen bør styrke og utbygge muligheter for ph.d.-studenter til å delta på konferanser, inngå i sampublisering og bygge nettverk med andre forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Man bør generelt styrke strategisk tenkning innenfor de enkelte forskningsgrupper.
- Høgskolen bør vurdere å utvide mulighetene for å benytte flere forskjellige medier i forbindelse med vurderingsformer.
- Høgskolen bør vurdere om de tre forskningsgrupper skal ha en tydeligere kollektiv profil som kan gå utover de enkelte forskeres prosjekter og vise dels hvorledes de tre grupper hver for seg kan markere seg som aktive forskningsmiljøer, dels hvorledes de kan gå på tvers av gruppene og etablere felles prosjekter.
- Høgskolen bør sørge for at man gjør både lærere og studenter oppmerksomme på de muligheter som finnes av støtte til studentutveksling og internasjonalisering både internt og eksternt.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

I dette delkapittelet vil følgende punkter refereres:

1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.
2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike sykler gjelder i tillegg:

For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.
3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For de ulike sykler gjelder i tillegg:

For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

4. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.
5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Ved bibliotek- og informasjonsstudiene er det tilsatt 30 faglige ansatte hvorav 11 har doktorgrad. I tillegg er det 4 II-er stillinger i 20 % tilknyttet fagmiljøet. Fagmiljøet direkte tilknyttet ph.d.-studiet består av 18 personer og fra disse er det avsatt 8,25 årsverk til bidrag direkte i studiet.

Det er komitéens vurdering at fagmiljøets sammensetning, størrelse og sammensetning i hovedsak er tilpasset det planlagte studium med inntil 20 ph.d.-studenter. Komitéen finner dog at det ene av de tre hovedområder, litteratursosiologi er svakere stillet enn de andre to områder i og med at det ikke er en professor tilsatt i litteratursosiologi. Det fremgikk imidlertid av intervjuene at man arbeider med å styrke kompetanse innen dette området og man har bl.a. tilsatt en postdoc i litteratursosiologi innenfor digital lesning og det er planer om utlysning av et professorat innen litteratursosiologi.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske arbeidet som utføres.

- Høgskolen bør ansette en professor i litteratursosiologi som utvider feltet til også å omfatte de digitale utfordringer og nyere medier.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike sykler gjelder i tillegg:

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.
- d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Vurdering

Komiteen kan konstatere at der har vært en markant vekst i antallet av opprykk av vitenskapelige ansatte ved instituttet til professorer, spesielt innenfor kunnskapsorganisering, men også innenfor bibliotek og samfunn. Det vil si at hvis man tar hele gruppen som helhet, så er andelen av professor på 4,5 av 8,25 årsverk. Dessuten er det fire ansatte innen området litteratursosiologi med førstestillingskompetanse.

Konklusjon

Ja, alle kravene i dette punktet er oppfylt.

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Med hensyn til faglig bredde i forskningsvirksomheten vurderer komitéen at den i forhold til alle 3 delområder er sikret, ikke minst gjennom den kompetanse som tilføres programmet gjennom tilknytning av henholdsvis kolleger fra andre institutter på HiOA og eksterne professor-IIer. Spørsmålet om dokumenterte resultater innen forskning og utvikling på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig bredde, er vanskelig å vurdere i og med at der er snakk om tre fagmiljøer med meget forskjellig tradisjon for publisering og dermed også for hvordan man skal vurdere "høyt internasjonalt nivå". En indikator på høyt internasjonalt nivå innen forskning er andel av forfatterandel av

publikasjoner på nivå 2. Det er fagmiljøenes egne respektive faglige organer som vurderer hvilke publiseringskanaler, som er på nivå 1 eller nivå 2. Komitéen ser det derfor som bekymringsfullt at prosentdelen for nivå 2 publisering blant de 15 fast tilknyttede fagpersoner er langt under gjennomsnittet for institusjoner i høgre utdanning, ca. 7 % i perioden 2008-2010⁵ i forhold til ca.20 % som nasjonalt snitt for alle læresteder i samme perioden⁶.

Dette inntrykk av en relativ svak forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå bekreftes når man gjennomgår publiseringslistene for de faglige tilsatte tilknyttet det foreslåtte program, hvor det gjennomgående omfang av nivå 2 publisering for den enkelte tilsatte er mellom 1 og 2 artikler over en 5 års periode. Dette inntrykk understrekes når man ser på publiseringslister for de 3 deltidstilknyttede professor-IIer, som har en markant større andel av nivå 2 publisering enn de fast ansatte, som har hovedansvaret for det foreslåtte doktorgradsprogram.

Ut fra det skriftlige materiale og intervjuer fremgår det at det i dag ikke er noen særlig grad av forskningsledelse og strategisk tenkning i forhold til utvikling av forskningsprosjekter og publisering i nivå 2 kanaler innenfor hver av de tre hovedområdene. Samtidig fremgikk det av samtaler med ledelsen på så vel fakultet, og ved høgskolen som helhet, at man har en lang rekke verktøy til disposisjon for fagmiljøer med hensyn til frikjøp, publiseringsstipend, mentor-ordninger.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet ved Høgskolen i Oslo og Akershus dokumenterer resultater innen forskning og utvikling med tilstrekkelig faglig bredde, men ikke på tilstrekkelig høyt internasjonalt nivå.

- Høgskolen må sørge for konkrete tiltak, forskningsledelse, arbeidsgrupper etc. for å styrke de enkelte forskningsgrupper m.h.t. til å formulere en strategi og handlingsplan for forskning og tilhørende publisering tilpasset de enkelte forskningsgrupper hver for seg og samtidig i forhold til sammenheng i forskningsmiljøet som helhet for å få vekst i publisering på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.
- Høgskolen må kunne dokumentere en høyere grad av publiseringsaktivitet (utgitte publikasjoner og publikasjoner underveis) på høyt internasjonalt nivå 2, blant kjernepersonalet med ansvar for ph.d.- programmet før man søker på nytt.

⁵ Kilde: HiOA i brev til Nokut 19.04.2012

⁶ Kilde: Database for høgre utdanning (DBH)

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Fagmiljøet er og har gjennom mange år vært svært synlige i så vel nasjonalt som internasjonalt samarbeid og nettverk. Det gjelder ikke minst i nordisk sammenheng i forbindelse med NORSLIS⁷, en nordisk forskerskole, hvor HiOA har anledning til samarbeid med andre institusjoner som har ph.d. - programmer innenfor samme fagfelt, biblioteks- og informasjonsvitenskap. Komiteén vurderer både dette og samarbeidsavtalen med IVA, Det informationsvidenskabelige Akademi i Danmark, som avgjørende for at HiOA kan lykkes i å komme i gang med et ph.d.-program. Dernest må samarbeidet i forbindelse med PLACE-prosjektet fremheves som mulig modell for at tiltrekke seg ph.d.-studenter fra andre fagmiljøer og bidra til å styrke vitenskapelig publisering på internasjonalt nivå. Endelig kan man nevne EUCLID, det europeiske nettverket for utdanning og forskning innenfor fagfeltet som mulig kanal for europeisk samarbeid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevante for studiet.

- Høgskolen bør fortsette med det gode arbeidet og bør satse på mer forpliktende nettverk med vekt på forskningsprosjekter og samarbeid omkring publisering av sin forskning.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Vurdering

Ikke relevant

4.3.6 Samlet konklusjon for § 4-3 Fagmiljø tilknyttet studiet

Kvaliteten er ikke i samsvar med forventet nivå i henhold til gjeldende krav som gitt i tilsynsforskriften.

- Høgskolen må sørge for konkrete tiltak, forskningsledelse, arbeidsgrupper etc. for å styrke de enkelte forskningsgrupper m.h.t. til å formulere en strategi og handlingsplan for forskning og tilhørende publisering tilpasset de enkelte forskningsgrupper hver for seg og

⁷ NORSLIS er et forskningsnettverk bestående av 14 nordiske og baltiske læresteder som tilbyr faget bibliotek og informasjonsvitenskap

samtidig i forhold til sammenheng i forskningsmiljøet som helhet for å få vekst i publisering på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

- Høgskolen må kunne dokumentere en høyere grad av publiseringsaktivitet (utgitte publikasjoner og publikasjoner underveis) på høyt internasjonalt nivå 2, blant kjernepersonalet med ansvar for ph.d.- programmet før man søker på nytt.

Råd for utvikling

- Høgskolen bør ansette en professor i litteratursosiologi som utvider feltet til også å omfatte de digitale utfordringer og nyere medier.
- Høgskolen bør fortsette med det gode arbeidet og bør satse på mere forpliktende nettverk med vekt på forskningsprosjekter og samarbeid omkring publisering av sin forskning.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.1.4 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Gjennom institusjonsbesøket fikk komitéen et veldig positivt inntrykk av støttefunksjoner og infrastruktur. I og med at man allerede har fire doktorgradsprogrammer ved HiOA er infrastrukturen lagt til rette for ph.d.-stipendiater. Det er ifølge det administrative personale så vel som de nåværende stipendiater et høyt servicenivå med god kompetanse. Dessuten er det stillet egne kontorer til disposisjon for ph.d.-studenter som de nåværende stipendiater er meget tilfreds med.

Konklusjon

Ja, institusjonen har den infrastruktur og støttefunksjoner som er nødvendig for det planlagte studiet.

Råd for utvikling

- Høgskolen bør opprettholde kunnskap og kompetanse i læringscenteret og om mulig utvikle det til i ennå høyere grad til at fungere som et online forskningslaboratorium.

5 Institusjonens kommentar

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 1708 Vika

0121 OSLO

Dato: 18.6.2012 Vår ref.: 2012/2352 Saksbehandler: Sigfrid Arneberget Øien
Deres ref.: 111377

SØKNAD OM AKKREDITERING AV PH.D.-STUDIUM I BIBLIOTEK-OG INFORMASJONSVITENSKAP -KOMMENTARER TIL RAPPORT FRA SAKKYNDIG KOMITE

Det vises til brev fra NOKUT datert 16. mai 2012 med oversendelse av sakkyndig komite sin rapport vedrørende søknad om akkreditering av ph.d.-program i bibliotek- og informasjonsvitenskap ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Opprinnelig svarfrist var fredag 8. juni 2012, men på grunn av streik ble fristen utsatt til mandag 25. juni 2012.

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) vil takke for grundig og velfundert rapport. Rapporten inneholder flere råd og anbefalinger som høgskolen vil anvende for videreutvikling av studiet. Komiteen ser behovet for å utvikle et studium innen bibliotek- og informasjonsvitenskap ved HiOA, men anbefaler ikke akkreditering med henvisning til tilsynsforskriften § 4-1,1.a. § 4-1,3, § 4-2,2.c. og § 4-3,3.c. Vi er ikke enige i komiteens anvendelse av tilsynsforskriftens kriterier på disse punktene og vil redegjøre nærmere for dette i det følgende. Komiteens konklusjoner er gjengitt i kursiv.

§ 4-4,1.a Grunnleggende forutsetning for akkreditering Høgskolens avtaleverk må være tilpasset den nye situasjonen med den sammenslåtte institusjonen HiOA

Kommentar: Styret for HiOA vedtok 1. september 2011 forskrift om overgangsregler for Høgskolen i Oslo og Akershus, hvor det fremgår at forskrift om graden ph.d. ved Høgskolen i Oslo vedtatt 13. september 2005 er gjeldende inntil nytt felles regelverk trer i kraft. NOKUT akkrediterte ph.d. program i utdanningsvitenskap for lærerutdanning med gjeldende regelverk 14. februar 2012

§ 4-1,3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet

Høgskolen må redegjøre for en aktiv faglig begrunnet utlysnings- og rekrutteringsstrategi, spesielt i forhold til ekstern rekruttering i relasjon til studiets hovedmål og ivaretagelsen av hensyn til alle tre hovedfagområder og sikring av en stabil faglig bredde. Dette vil sannsynliggjøre at en kan opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø over tid.

Kommentar: Ved institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag er det ni stipendiater, seks tilknyttet Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA). En stipendiat skal disputere i løpet av

høsten 2012. I samsvar med eget ønske vil ph.d.-studentene tilknyttet IVA bli overført ph.d.-studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap.

Samlet rekrutteringsstrategi er for øvrig:

1. Å ivareta stabil faglig bredde ved utlysninger. Ved utlysning av stipender åpner vi alltid for søkere med annen fagbakgrunn enn mastergrad i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Det er generelt stor konkurranse om stipendmidler siden tilgangen på kvalifiserte kandidater er større enn tilgangen på stipend. Det er derfor ingen grunn til å tro at vi ikke skal få søkere med annen bakgrunn enn bibliotek- og informasjonsvitenskap. Per i dag har halvparten (fire av ni) av stipendiatene annen fagbakgrunn: litteraturvitenskap, språkvitenskap, samfunnsfag og informatikk. Det er således liten grunn til å tro at det vil være vanskelig å rekruttere stipendiater med stabil faglig bredde, inklusive disiplinbakgrunn.

1. Å sikre høy grad av ekstern finansiering. Ved relevante utlysninger fra Norges forskningsråd (NFR) sendes det søknader fra instituttets forskningsmiljøer. Fire av dagens ni stipendiater er eksternt finansiert (NFR, Arkivrådet). Det arbeides med nye søknader: PLACE-miljøet har NFR-midler og er nå deltaker i en NFR-søknad (med ny stipendiat) under NFRs strategiske høgskoleprogram. Det er også andre NFR-søknader under behandling. Potensialet for ytterligere midler fra NFR er således stort og vil være en viktig finansieringskilde framover.
2. Å rekruttere internasjonalt. Vi arbeider aktivt med søknader for internasjonal finansiering av forskeropplæring. Det er stor etterspørsel etter doktorgradsstudier fra kandidatene fra Erasmus Mundusmasteren DILL, som instituttet koordinerer. Over 90 prosent av dem som til nå er uteksaminert fra dette programmet, oppga i en spørreundersøkelse vinteren 2012 at de ønsker å gå videre med ph.d.-studier. Videre har vi sammen med seks andre universitet (Manchester i England, Tallinn i Estland, Graz i Østerrike, Zadar i Kroatia, Parma i Italia og Barcelona i Spania) søkt om et doktorgradsprogram innen rammene av Erasmus Mundus. Vi skal også sende en søknad om opprettelse av et Marie Curie Initial Training Network under EUs 7. rammeprogram, dette er i samarbeid med andre nordiske og baltiske institusjoner og vil finansiere 12-13 stipendiater (hvorav 2 til 3 naturlig kan tenkes lokalisert hos oss). Vi anser også internasjonal rekruttering og finansiering som en vesentlig kilde i framtida.

§ 4-2,2 *Plan for studiet. c) Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbytte slik det er beskrevet i planen Høgskolen må sørge for at det generelle kurs i bibliotek og informasjonsvitenskapelig teori i forhold til både læringsutbytte og pensum omfatter og tydeliggjør forbindelse mellom de tre hovedområder. Videre må alle tre fordypningsemner, spesielt emnet i litteratursosiologi, i forhold til både tittel, læringsutbytte og pensum, fremstå som sammenhengende i forhold til de andre emner og i forhold til den overordnede målsetning om relevans for det aktuelle praksisfelt.*

Kommentar: Grunnlaget for kommisjonens vurdering av hvorvidt arbeids- og undervisningsfonner ivaretar den overordnede sammenheng og relevans for praksisfeltet er begrenset til to av doktorgradsprogrammet sine fire hovedkomponenter. Vurderingsgrunnlaget må utvides til alle programmets fire hovedkomponenter foruten forholdet mellom dem. Allerede innledningsvis slår studieplanen således fast at "kommunikasjon mellom de ulike delområdene" og "forståelse av hva som konstituerer bibliotek- og informasjonsvitenskap som forskningsfelt blant annet skal skje gjennom et obligatorisk fellesemne som har bibliotek- og informasjonsvitenskap som tema, gjennom *regelmessige samlinger der studentene presenterer sine arbeider for hverandre på tvers av fordypningsområder*, og gjennom *prosjekter som overskrider grensene mellom fagets delområder* [uthevet her]" (s. 3). 1) Selv om det generelle kurset i bibliotek- og informasjonsvitenskapelig teori er tillagt en særlig funksjon i

forhold til å konstituere en felles faglig plattform, er *alle* programmets hovedkomponenter vesentlige: 1. Avhandlingsarbeidet. 2. Opplæringsdelens valgfrie emner. 3. Opplæringsdelens obligatoriske emner. 4. Deltakelse i forskningsmiljøet. Under institusjonsbesøket ble det eksemplifisert hvordan høy veiledningsressurs, tverrfaglige seminarer og konkrete tverrgående doktorprosjekter som forutsetter kommunikasjon på tvers, bidrar til å konstituere en felles faglig plattform.

2) Vi erkjenner at det obligatoriske felleskurset i bibliotek- og informasjonsvitenskapelig teori, bør utvides med andre perspektiv. Emnet er under utvikling blant annet i retning av fenomenologisk, diskursanalytisk og nypragmatisk teori. En viss tyngde mot bibliotek- og informasjonsvitenskapens tradisjonelle kjerne teorier er likevel vesentlig. Teorier for kunnskapsorganisasjon har alltid vært bibliotekarers kjernekompetanse, og forskning basert på slike teorier er bibliotek- og informasjonsvitenskapens spesielle domene. 3) Det må legges til grunn for vurderingen at fordypningsemnene (så som litteratursosiologi) er *valgfrie*. De *kan* inngå i fordypningsdelen på linje med kurs fra andre institusjoner og disipliner. Som bemerket under institusjonsbesøket, er alle kurs under kontinuerlig vurdering i tråd med pågående forskning i miljøet og behovene i stipendiatporteføljen. Kurset i litteratursosiologi vil som bemerket under institusjonsbesøket snarere være orientert mot kvalitetsdiskusjoner og fortolkning av ulike *formidlingspraksiser* på tvers av det mediespesifikke. Vi erkjenner at de valgfrie kurs kan relateres bedre til behovene i praksisfeltet, men vil også bemerke at kommisjonen samtidig konkluderer med at studiet har tydelig relevans for arbeidslivet (4.2.2.a). Institusjoner som gir forskerutdanning med samme brede perspektiv på bibliotek- og informasjonsfaget som vi legger opp til, står alle overfor utfordringer med hensyn til å skape helhet på tvers av fagets delområder. Dette gjelder en rekke institusjoner i Norden så vel som internasjonalt. En bred profil er krevende og utfordrende, men faglig legitim. Spenningen mellom fordypning/spesialisering og mer omfattende disiplinære og/eller profesjonelle felt er inherent i doktorgradsstudiet som sådant.

Konklusjon: Vi mener at kravet er tilfredsstillt, men at høgskolen må arbeide videre innenfor de særlig angitte områder for å håndtere den utfordringen som integrasjon og kommunikasjon på tvers av de tre forskergruppene representerer.

§ 4-3,3. *Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. c) For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde. Høgskolen i Oslo og Akershus dokumenterer resultater innen forskning og utvikling med tilstrekkelig faglig bredde, men ikke på tilstrekkelig høyt internasjonalt nivå.*

Høgskolen må sørge for konkrete tiltak, forskningsledelse, arbeidsgrupper etc. for å styrke de enkelte forskningsgrupper m. h. t. til å formulere en strategi og handlingsplan for forskning og tilhørende publisering tilpasset de enkelte forskningsgrupper hver for seg og samtidig i forhold til sammenheng i forskningsmiljøet som helhet for å få vekst i publisering på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde. Høgskolen må kunne dokumentere en høyere grad av publiseringsaktivitet (utgitte publikasjoner og publikasjoner underveis) på

høyt internasjonalt nivå 2, blant kjernepersonalet med ansvar for ph.d.-programmet før man søker på nytt.

Kommisjonen peker på at det er vanskelig å bestemme «høyt internasjonalt nivå» for fagmiljøer som har forskjellig tradisjon for publisering. Den anvender forfatterandel på nivå 2 som indikator for det internasjonale nivået. Det er ikke gitt at dette er en treffende og tilstrekkelig indikator. I det følgende peker vi med konkret henvisning til fagmiljøet bak søknaden på forhold som dels tilsier forsiktighet i bruk av nivå 2 som kvalitetsindikator og dels utvider vurderingsgrunnlaget. 1) Bruk av forholdstall som forfatterandeler på nivå 2 blir mer problematisk jo mindre det miljøet som vurderes er. På institusjonsnivå vil variasjoner fra år til år mellom institusjonens ulike forskningsmiljøer utjevne hverandre, og forfatterandelene på nivå 2 vil sannsynligvis gi et riktig bilde av situasjonen ved institusjonen som helhet på denne indikatoren. Når man har å gjøre med et lite miljø -i dette tilfelle 15 personer -kan tilfeldige variasjoner i bare en persons publiseringsmønster gi store utslag i forholdstallene. Ved å utvide publiseringsvinduet til fem år (2006-2010), vil f.eks. nivå 2-andelen for de fast ansatte på ph.d.-programmet øke fra 7,5 til 11,70 %.

2) Kommisjonen nevner at det er «snakk om tre fagmiljøer med meget forskjellig tradisjon for publisering», men synes ikke å trekke konsekvensene av dette. Innen informatikken og den informatikknære delen av faget (der man finner flere av de fast ansatte innen miljøet kunnskapsorganisasjon og gjenfinning) er det svært vanlig praksis at forskning først publiseres i konferansepublikasjoner for deretter å bli raffinert i form av tidsskriftsartikler (gjerne basert på resultater syntetisert fra data rapportert i flere konferansepapers) Dette er også tilfelle i vårt miljø, f.eks. forskning knyttet til Inex-prosjektet som har resultert i en rekke konferansepublikasjoner og et par tidsskriftartikler på nivå 2. Den mest-publiserende forskeren blant de fast tilknyttede fagpersonene har en slik profil. Dersom vi trekker vedkommendes produksjon ut og gjør en ny analyse av de resterende, vil det bringe forfatterandelen opp mot det nasjonale snittet. I femårsperioden 2006-2010 er 17,64 % av publikasjonene blant de resterende fast ansatte forskerne på nivå 2. 3) Når det gjelder publiseringsomfang, den andre indikatoren som er nevnt i søkerhåndboka ved siden av nivå 2-andel, ligger miljøet på nasjonalt gjennomsnittsnivå, med 1,28 poeng pr. ansatt for treårsperioden 2008 - 2010. 4) Miljøet deltar i ledende internasjonale forskernettverk (herunder to EU-finansierte nettverk), og har fått høye vurderinger av NFR når det gjelder kvaliteten på prosjekter så vel som forskningsmiljøets kvalitet i forbindelse med søknader om forskningsmidler (eksempler er PLACE, Verdikt og nå prosjektet Heap der PLACE-miljøet deltar med et delprosjekt). Dette er viktige indikatorer på høyt internasjonalt **nivå**.

Mer generelt om indikatorer for kvalitet: Tilsynsforskriften nevner ikke spesifikt publikasjoner på nivå 2 som et kriterium på kvalitet, mens søkerhåndboka peker på to variable: publiseringsomfanget og andelen på nivå 2. Nødvendigheten av en mer helhetlig vurdering av forskningskvalitet som trekker inn andre indikatorer enn forfatterandel på nivå 2, er formodentlig en grunn til at ingen av de nasjonale fakultetmøtenes veiledninger for vurdering av søknader om opprykk til professorstilling fokuserer spesifikt på nivå 2-publiseringer som et kvalitetskriterium, men viser til publisering i godkjente, fagfellevurderte kanaler. (Fakultetsmøtet for medisin spesifiserer riktignok at ved publisering i nivå 2kanaler kan kravet til antall artikler reduseres). Det er også av betydning å ta med at til dels varierer tidsskriftenes nivåplassering over tid, selv om

fagprofilen er konstant. Videre vil forskningspolitiske og strategiske hensyn også avhenge av andre faktorer enn tidsskriftnivå, for eksempel at det er ønskelig å publisere i open access-tidsskrift som Information Research, trass i at det foreløpig ikke er et nivå 2-tidsskrift i Norge. Kommisjonen peker også på manglende tiltak for publisering, bl.a. knyttet til organisering og publiseringsmuligheter. Forskningen ved instituttet er organisert i team/grupper som hver har sin koordinator/leder med ansvar for oppfølging og veiledning. Bibliotek- og samfunn-miljøet har orientert seg bevisst mot nivå 2-tidsskriftet Library and Information Science Research, mens kunnskapsorganisasjons- og gjenfinningsmiljøet orienterer seg mot tidsskrift som JASIST og Information Processing and Management. I fakultetets forslag til strategiplan fram mot 2020 heter det at publikasjonsplaner vil være et kriterium ved tildeling av FoU-tid. I fakultetets forslag til strategiplan for 2012-2020 legges det vekt på ytterligere organisering av forskergrupper og forskningsledelse (HiOAs nye strategi vedtas 28. august 2012.)

Med hilsen

Kari Toverud Jensen
rektor

Ann Elisabeth Wedø
høgskoledirektør

¹ Se f.eks.: Franeesehet, M. (2010). The role of conferenee publiciations in CS. Communieations of the ACM, 53 (12).

6 Sakkyndig tilleggs vurdering

20. August 2012

Tillægsvurdering fra den sakkyndige komité til vurdering af ansøgning fra Høgskolen i Oslo og Akershus om ph.d. i bibliotek- og informasjonsvitenskap ved HIOA.

Grundlaget for følgende tillægsvurdering er udover den sakkyndige rapport af 16. maj 2012 :

1. Kommentarer til rapport fra sakkyndig rapport fra HIOA af 18.6.2012 ref. 2012/2352, i det følgende kaldet *kommentarer*
2. forslag til forskrift om ph.d. grad ved HIOA august 2012

Komitéen har med interesse læst kommentarer fra Høgskolen og studeret det nye forslag til forskrift om ph.d.grad ved HIOA og har fundet frem til en enstemmig vurdering. I det følgende vil vi alene behandle og kommentere de forhold, som vi i hovedrapporten fandt ikke var opfyldt i forslaget til ph.d. program i bibliotek- og informasjonsvitenskap, således som det fremgik af ansøgning, institutionsbesøg og yderligere tilsendt materiale.

Vedr. pkt. 4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler, a. Ph.d.-forskrift, reglement og avtaleverk

Vurdering:

Komiteén har læst igennem det nye forslag til forskrift for den sammenslåede institution, Høgskolen i Oslo og Akershus og vurderer det som tilfredsstillende. Man har endvidere noteret sig, at man agter at have det i kraft pr. 1. september 2012.

Konklusion:

Ja, forudsat vedtagelse af forslag 28.8.2012, er kravet om ph.d. forskrift for Høgskolen i Oslo og Akershus indfriet.

Vedr. 4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering:

Komiteén etterlyste en faglig begrundet udlysning- og rekrutteringsstrategi, spc. i forhold til ekstern finansiering, ivaretagelse af alle 3 hovedfagområder og sikring af en stabil faglig bredde over tid. I *kommentarer* har HIOA på en mere klar og forståelig måte end tidligere fremlagt en begrundet strategi for udlysning og rekruttering, som sandsynliggjør, at man kan få en bred og stabil rekruttering til ph.d. programmet i biblioteks- og informasjonsvitenskap.

Konklusion:

Ja, høgskolens redegørelse er tilfredsstillende.

Vedr. 4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen:

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Vurdering:

Komiteén etterlyste i sin rapport en tydeligere sammenheng mellom studiets innhold og oppbygging og læringsutbyttebeskrivelsen. I sine *kommentarer* har HIOA tydeliggjort sammenhengen mellom studiet som helhet og planen for det generelle kursuset ved at tilføje teori-elementer, som bidrager til at kurset dekker hele det faglige feltet, som ph.d. programmet utgjør. Endvidere har man på en bedre måte

end tidligere fremhævet såvel studiets faglige kerne som de særlige faglige udfordringer som man internationalt har indenfor dette fagfelt i forhold til at omfatte flere del-fagfelter, samfundsfag, informationsteknologi og kulturfag, som traditionelt er hver for sig.

Konklusion:

Ja, høgskolens redegørelse er tilfredsstillende.

Vedr. 4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk udviklingsarbeid.

c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering:

Komitéen etterlyste i sin rapport to ting:

- Høgskolen må sørge for konkrete tiltak, forskningsledelse, arbeidsgrupper etc. for å styrke de enkelte forskningsgrupper m.h.t. til å formulere en strategi og handlingsplan for forskning og tilhørende publisering tilpasset de enkelte forskningsgrupper hver for seg og samtidig i forhold til sammenheng i forskningsmiljøet som helhet for å få vekst i publisering på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.
- Høgskolen må kunne dokumentere en høyere grad av publiseringsaktivitet (utgitte publikasjoner og publikasjoner underveis) på høyt internasjonalt nivå 2, blant kjernepersonalet med ansvar for ph.d.- programmet før man søker på nytt.

I *kommentarer* fremgår det at HIOA har taget komitéens anmodning umiddelbart til følge i praksis og etablert forskningsgrupper med hver sin leder, der har ansvar for at følge op i forhold til publicering og utvikling. Desuden har man bestemt at bevilling af forskningstermin i fremtiden vil være afhængig af en forskningsplan samt at man er i færd med at udarbejde en strategi- og handlingsplan for fagmiljøet som helhed.

Når det gælder publicering på højt internationalt nivå, indikert ved andel af publicering på nivå 2, så fremhæver HIOA i sine *kommentarer* en række forhold, som forhøjer niveauet og eller fremhæver aspekter som til en vis grad tilsvare et højt internationalt nivå. Det gælder f.eks. den periode man beregner nivå 2 publicering-gennemsnit ud fra, 3 eller 5 år, og at flere i første omgang publicerer gennem conference-papers, som senere bliver publiceret som nivå 2 artikler. Hvis man tager hensyn til disse faktorer, nærmer man sig et tilfredsstillende nivå.

Konklusion:

Ja, komitéen finder at høgskolens redegørelse i *kommentarer* er tilfredsstillende.

Høgskolen bør fortsatte med styrkelse af publicering på nivå 2 for alle 3 forskningsgrupper med utvikling af publicerings-strategi som tager hensyn til gruppernes særlige faglige profil og traditioner, med udnyttelse af de forskjellige værktøj/ressurser som er tilgjengelige fra Høgskolen på centralt hold.

den 20. August 2012

sign

Ane Landøy, Beth Juncker, Niels Windfeld Lund og Gunilla Widén

7 Vedtak

Doktorgradsstudiet ph.d. i bibliotek- og informasjonsvitenskap ved Høgskolen i Oslo og Akershus tilfredsstiller kravene til akkreditering slik de er utformet i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften), kapittel 4 Akkreditering av studier, §§ 4.1 – 4.4, vedtatt av NOKUTs styre 27. januar 2011.

Ph.d.-studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap akkrediteres.

8 Dokumentasjon

- *Søknad om akkreditering av doktorgradsstudium ved Høgskolen i Oslo og Akershus i bibliotek- og informasjonsvitenskap datert 30.08.2011, saksnr: 11/377*
- *Supplerende informasjon vedr. Søknad: Ph.D. i bibliotek- og informasjonsvitenskap, i brev av 16-03-2012, jnr 11/377-9*
- *Tilleggsinformasjon om publikasjonspoeng og forfatterandeler - Høgskolen i Oslo og Akershus - søknad om akkreditering av ph.d.-studium i bibliotek- og informasjonsvitenskap, i brev av 19-04-2012, jnr 11/377-11*
- *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, datert 27.1.2011, med tilhørende merknader*
- *Database for Høyere Utdanning, <http://dbh.nsd.uib.no>*